

Fighting the silence Opdrachtblad

Regie: Femke en Ilse van Velzen
 Jaar: 2007
 Duur: 53 minuten

<http://www.ifproductions.nl/fightingthesilence>

Voorafgaand aan de film

Tussen 1996 en 2002 werd Congo geteisterd door bloedige burgeroorlogen. Veel vrouwen en meisjes werden slachtoffer van seksueel geweld. In de documentaire *Fighting the Silence* doorbreken vrouwen (en hun echtgenoten) het taboe door openhartig over hun leven na de verkrachting te praten. Over de schaamte, het onbegrip en de druk van buiten af. Door zich uit te spreken, en door aanwezig te zijn bij voorlichtingsbijeenkomsten, strijden de vrouwen voor verbetering van de situatie in hun land.

Verkrachting kwam vroeger niet voor in Congo, dat is pas gekomen door de oorlog. En als Congolese mannen zich al schuldig maken aan verkrachting dan is dat omdat ze het geleerd hebben van Ugandezen, Burundiërs of andere buitenlandse soldaten", aldus een Congolese soldaat. Een militair in de documentaire draait de rollen zelfs om. "De mannen zijn niet schuldig", vindt hij, "het zijn de vrouwen die zich schaamteloos gedragen. Ze flirten en gaan schaars gekleed."

Aangrijpend is het verhaal van een jong meisje dat verkracht is door een jongen van een andere stam. Hij zit weliswaar in de gevangenis hiervoor maar toont geen berouw. De kans is groot dat hij binnenkort weer vrij is, de vader en het hoofd van het politiebureau zijn immers van dezelfde stam afkomstig. Volgens haar vader zal het meisje eindigen als prostituee.

Voorafgaand aan de film

.....

Kijkopdracht

Houd de volgende vragen in je achterhoofd terwijl je naar de film kijkt:

A Hoe voelen de vrouwen zich die hun verhaal vertellen?

B Wat is er met ze gebeurd en wat heeft dit voor gevolgen in hun verdere leven?

C Ook komen er enkele mannen aan het woord. Hoe kijken zij tegen seksueel misbruik van vrouwen aan?

Opdracht 1

Kijk op de kaart of online naar de ligging van het land Congo om te kunnen volgen waar het verhaal van de vrouwen zich afspeelt.

Opdracht 2

A Kijk in de krant of andere media of de misstanden van seksueel geweld tegen vrouwen in Congo deze week in het nieuws vermeld worden.

B Vertel/schrijf aan je klas/groep wat je erover leest of hoort.

Na afloop van de film

Opdracht 3

- A De Congolese soldaten menen dat het verkrachten van vrouwen niet hun schuld is, welke reden geven zij voor de verkrachtingen? Licht je antwoord toe.
- B Waarom denk je dat de soldaten deze reden geven, zouden ze misschien hun eigen aandeel willen verbergen? Leg uit.
- C Stel dat jij in het Nederlandse leger zou zitten en dat andere soldaten, jouw kameraden dus, vrouwen zouden verkrachten. Zou jij hen dan ook beschermen zoals de leiding van het Congolese leger dat nu doet? Waarom wel/niet?

Opdracht 4

- A Waarom is het voor de mannen van Congo zo moeilijk om hun vrouw nog als echtgenote te willen hebben na een verkrachting? Welke rol denk je dat trots'en schaamte' hierin spelen?
- B Waarom is het, naar Congolese begrippen, zo bijzonder dat de man in de bijeenkomst openlijk vertelt dat hij zijn vrouw terug heeft genomen? Licht je antwoord toe.
- C In de documentaire zegt de vader van het meisje dat verkracht is dat zij nu in de prostitutie zal eindigen. Waarom denk je dat hij dit zegt, waarom zou ze niet gewoon met een Congolese man kunnen trouwen en een normaal gezinsleven kunnen hebben? Leg uit.

Opdracht 5

- In de documentaire probeert men door middel van toneelstukken de 'stille te doorbreken' en de mensen op andere gedachten te brengen.
- A Denk jij dat initiatieven zoals het toneelstuk of de bijeenkomst waarin de man vertelt zijn vrouw te hebben terug genomen zin zullen hebben? Waarom wel/niet?

- B Verzin samen met een klasgenoot een ander 'plan van aanpak' om de soldaten bewust te maken van het feit dat verkrachting van vrouwen niet goed is en probeer zo hun gedachten hierover te veranderen.

Opdracht 6

- A Daagt een vrouw een man uit als ze bijvoorbeeld een korte rok draagt of schaars gekleed gaat en 'vraagt ze er dan om' om verkracht te worden? In andere woorden, zijn de vrouwen volgens jou ook schuldig aan de verkrachting? Licht je antwoord toe.
- B Hoe denken de meeste Congolese mannen hierover? Waardoor denk je dat dit komt?

Opdracht 7

- A Denk jij dat er een verband is tussen de gebrekkige scholing van vele Congolezen en hun mening over verkrachte vrouwen?
- B Zou betere scholing dit volgens jou verbeteren? Leg uit.
- C Wat zouden de vrouwen volgens jou zelf kunnen doen aan hun moeilijke positie in de Congolese maatschappij na een verkrachting, behalve door er meer over te praten? Licht je antwoord toe.

Opdracht 8

- A Hoe zou jij reageren als je hoort dat een vriendin van je is verkracht? Licht je antwoord toe.
- B Vind jij het eerlijk dat sommige verkrachters na een paar maanden in de gevangenis al weer buiten staan? Leg uit.
- C Is dit in Nederland anders volgens jou? Leg uit.
- D Welke straf zou jij geven aan een verkrachter, probeer ook uit te leggen waarom je deze straf geeft.

Na afloop van de film

Opdracht 9

'Die vrouw heeft er zelf om gevraagd,' Ze heeft het zelf uitgelokt', 'Waar rook is, is vuur'. Dit zijn uitspraken die je ook in Nederland wel eens hoort over vrouwen die verkracht zijn.

A Wat vind jij van deze uitspraken? Licht je antwoord toe.

B Kunnen de man-vrouw verhoudingen in Nederland beter? Leg uit.

C Wat zou je anders willen zien? Leg uit.

Opdracht 10

Lees de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in de reader of op Young Amnesty www.youngamnesty.nl/scholieren.

A Welke mensenrechten zijn in het geding in deze documentaire? Noem er tenminste 3.

B Geef bij elk geschonden mensenrecht 1 voorbeeld van een situatie in de documentaire.

C Ken je nog meer landen waarin dergelijke mensenrechten geschonden worden?

Opdracht 11

Schrijf een recensie bij de film van een half A4-tje. Bedenk voordat je gaat schrijven wat je van de film vindt (het verhaal, de boodschap en de filmische aspecten) en voor welk publiek (welke doelgroep) je de recensie gaat schrijven (medescholieren, volwassenen, regeringsleiders). Houd in je achterhoofd dat je de recensie schrijft om anderen ervan te overtuigen de film te gaan bekijken of juist niet!

Opdracht 12

A Maak met een groep leerlingen een kort toneelstuk van een eigen bedacht verhaal over vrouwenrechten en seksueel geweld tegen vrouwen. Het doel is om je publiek aan het denken te zetten.

Bespreek eerst welke verhalen en ideeën in de documentaire je hebben aangesproken. Bedenk of je kiest voor een verhaal dat over vrouwenrechten in het algemeen gaat, waar ook ter wereld, of wil je iets uit een specifiek land of cultuur laten zien? Als je het eens bent over de inhoud van het toneelstuk, verdeel dan de rollen. Gebruik ook, indien mogelijk, muziek die je vindt passen bij het thema.

B Maak een opvallend affiche van ongeveer 40 x 60 cm ter aankondiging van het toneelstuk.

C Opvoering van het toneelstuk in overleg met de docent.

Opdracht 13

Maak met een groep leerlingen een muurgedicht.

A Schrijf voor jezelf op een vel papier enkele woorden die je gevoelens beschrijven bij het zien van deze documentaire.

B Leg nu de vellen met woorden onder elkaar. Alle woorden en uitdrukkingen die nu bij elkaar staan vormen de basis van het muurgedicht. Maak nu gezamenlijk het muurgedicht.

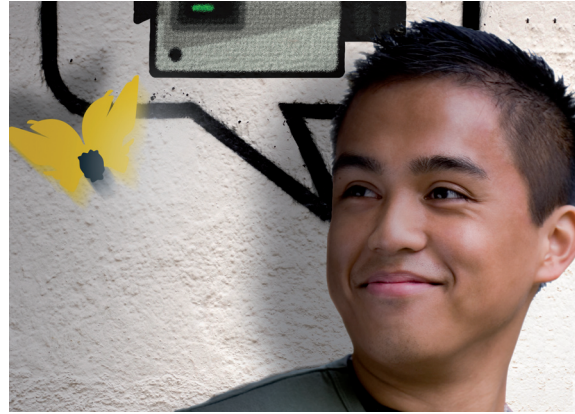
De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is een verklaring die is aangenomen door de Algemene vergadering van de Verenigde Naties om de basisrechten van de mens te omschrijven. De verklaring regelt de rechten van ieder mens. De volledige tekst is te lezen op www.amnesty.nl/uvrm

-
1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
  2. De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.
  3. Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.
  4. Slavernij is verboden.
  5. Martelen is verboden.
  6. Je hebt het recht om erkend te worden voor de wet.
  7. De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.
  8. Als je onrecht wordt aangedaan, heb je recht op bescherming.
  9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
  10. Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.
  11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen. Je daden kunnen niet achteraf strafbaar worden gesteld.
  12. Je hebt recht op privacy en op bescherming van je goede naam.
  13. Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.
  14. Je mag vluchten naar een ander land, als je mensenrechten worden bedreigd.
  15. Je hebt recht op een nationaliteit.
  16. Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.
  17. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar van je afnemen.
  18. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.
  19. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening.
  20. Je mag lid worden van een vereniging en een

21. Iedereen mag meedoen aan de verkiezingen voor het landsbestuur en zichzelf daarvoor verkiesbaar stellen. Het volk kiest de regering in democratische verkiezingen.
  22. Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land. Arme landen hebben recht op internationale hulp.
  23. Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Je mag lid worden van een vakbond.
  24. Je hebt recht op rust en vrije tijd.
  25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.
  26. Je hebt recht op onderwijs.
  27. Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.
  28. Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd.
  29. Je hebt plichten om ervoor te zorgen dat de rechten van andere mensen kunnen worden nageleefd. De wetten in je land mogen niet in strijd zijn met de mensenrechten.
  30. Geen van deze rechten mag worden misbruikt om de mensenrechten te vernietigen.
-

Colofon

.....

Redactie
Sven Roozendaal
Katie de Haan

Vormgeving
SAZZA

DTP
Gerlinde Oprel

Movies that Matter Educatie
Kim Beaumont, Diana Kaekebeke
en Dennis Lahey (projectleider)

Movies that Matter
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
www.moviesthatmatter.nl/educatie
tel. (020) 77 33 624
educatie@moviesthatmatter.nl

Stichting Movies that Matter wordt ondersteund door Amnesty International, Stichting DOEN en Hivos-NCDO Cultuurfonds.

Movies that Matter @ school wordt mogelijk gemaakt door het VSBfonds, het Filmfonds en het Lindenweij Fonds, beheerd door het Prins Bernhard Cultuurfonds.